

УДК 631.3:630*31

Лозовицький О., Вільбіцький В., (МінАПК); Погорілий В., (КМЦ УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого)

Нові правила введення в обіг сільськогосподарської та лісогосподарської техніки. Перехід до європейської моделі.

Наведено аналіз нових нормативно-правових актів технічного регулювання підтвердження відповідності та введення в обіг сільськогосподарської і лісогосподарської техніки в Україні.

Ключові слова: сільськогосподарська техніка, лісогосподарська техніка, машини, технічний регламент.

З метою зменшення навантаження на бізнес та підвищення відповідальності виробника за безпечність використання його продукції Україною розпочато та реалізовується перехід від обов'язкової сертифікації продукції в державній системі сертифікації УкрСЕПРО до оцінки відповідності вимогам Технічних регламентів шляхом наближення національного законодавства до законодавства держав - членів європейського співтовариства.

Стосовно технічного регулювання введення в обіг сільськогосподарської техніки, залежно від ступеня ризику, який може бути спричинений використанням машини, підтвердження відповідності визначеним вимогам проводиться шляхом декларування чи сертифікації.

Одним із щаблів зазначеного процесу є обов'язковість застосування в Україні з 1 січня 2016 року Технічного регламенту затвердження типу сільськогосподарських та лісогосподарських тракторів, їх причепів і змінних причіпних машин, систем, складових частин та окремих технічних вузлів, який встановив основні вимоги до безпечності сільськогосподарських та лісогосподарських тракторів, їх причепів і змінних причіпних машин, систем, складових частин та окремих технічних вузлів, порядок введення їх в обіг та процедуру затвердження типу [1].

Зазначений документ розроблений з урахуванням Директиви Європейського Парламенту та Ради ЄС від 26 травня 2003 року.

Серед новацій, запроваджених вказаним документом, є відмова від обов'язкової сертифікації продукції в системі державної сертифікації УкрСЕПРО, яка досить

часто проводилася на відповідність застарілим нормативним документам, та введення сертифікатів затвердження типу, які видаються призначеними органами з оцінки відповідності на виробництво сільськогосподарських та лісогосподарських тракторів, їх причепів і змінних причіпних машин, систем, складових частин та окремих технічних вузлів. Усі зазначені машини та їх складові частини, вузли і характеристики повинні відповідати вимогам національних стандартів, перелік яких затверджено наказом Міністерства економічного розвитку і торгівлі України від 5 лютого 2016 року № 188 [2]. Після отримання сертифіката затвердження типу, виданого на серійне виробництво, виробники та імпортери сільськогосподарської та лісогосподарської техніки зобов'язані виробляти продукцію з параметрами безпеки не нижче підтвердженого рівня та супроводжувати продаж кожної машини власним сертифікатом відповідності затвердженому типу.

У випадку поставки та введення в обіг одиночних зразків чи окремих партій машин, чи їх складових частин підтвердження відповідності показників безпеки вимогам національних стандартів та оформлення сертифіката затвердження типу також є обов'язковим, але їх перелік дещо обмежений, а сама процедура підтвердження спрощена. Також для ввезення одиночних зразків техніки оформлення власного сертифіката відповідності затвердженому типу не потрібне.

З метою більш детального роз'яснення особливостей застосування зазначеного Технічного регламенту, Міністерством аграрної політики та продовольства України, спільно з консультаційно-методичним центром УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого з питань застосуван-

© Лозовицький О., Вільбіцький В., Погорілий В., 2016

ня Технічного регламенту затвердження типу сільськогосподарських та лісгосподарських тракторів, їх причепів і змінних розроблено відповідні Методичні рекомендації [3].

Оскільки Технічним регламентом введено такі види документів як сертифікат затвердження типу та сертифікат відповідності затвердженому типу, Мінагрополітики розроблено проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 8 липня 2009 р. № 694 і від 11 листопада 2009 р. № 1200» [4].

Зазначеною Постановою буде внесено зміни до переліку документів, які додаються до заяви для реєстрації тракторів, самохідних шасі, самохідних сільськогосподарських, дорожньо-будівельних і меліоративних машин, сільськогосподарської техніки, інших механізмів, зокрема, замінено сертифікат відповідності або свідоцтво про визнання відповідності, видане органом із сертифікації державної системи сертифікації УкрСЕПРО, на сертифікат відповідності затвердженому типу, оформлений виробником або його уповноваженим представником на підставі сертифіката затвердження типу, виданого органом з оцінки відповідності, призначеним в установленому порядку на здійснення діяльності затвердження типу – для машин, на які поширюється дія обговорюваного Технічного регламенту.

Для машин, на які поширюється дія Технічного регламенту безпеки машини, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 30 січня 2013 року № 62 [4] необхідно буде надати декларацію про відповідність, оформлену виробником або його уповноваженим представником. Оформлення декларації відповідності повинне бути проведене від імені резидента України та за наявності у нього технічного файла.

Зазначені документи будуть необхідні для реєстрації машин, які реєструються вперше.

Зробивши ряд кроків до впровадження в Україні вимог безпечності європейського рівня до сільськогосподарської та лісгосподарської техніки, Мінагрополітики продовжує працювати над імплементацією законодавства ЄС у цьому напрямку.

Для завершення процесу повної гармонізації і взаємознання результатів оцінки відповідності сільськогосподарських транспортних засобів і приєднання до Угоди про оцінку відповідності та прийнятності промислових товарів з ЄС (Agreement on conformity assessment and acceptance of industrial products. Угода АССА) необхідно здійснити заходи щодо повної відповідності процедури затвердження типу тракторів, причепів, причіпних машин нормам Європейського Союзу, зокрема :

- Чинний Технічний регламент гармонізувати до REGULATION (EU) No 167/2013 щодо затвердження типу та нагляду за ринком сільськогосподарських та лісгосподарських транспортних засобів;

- Розробити гармонізовані до REGULATION (EU) (регламенти, які установлюють окремі вимоги до сільськогосподарської техніки) (№№ 1322/2014, 2015/208, 2015/96, 2015/504, 2015/68).

Зараз Мінагрополітики спільно з Консультаційно-методичним центром, який функціонує на базі

УкрНДІПВТ ім. Л. Погорілого, здійснюється імплементація Регламенту ЄС № 167/2013 Європейського Парламенту та Ради від 5 лютого 2013 року про затвердження типу та нагляду за ринком сільськогосподарських та лісгосподарських транспортних засобів, яким передбачено механізми ринкового нагляду за вказаною технікою в країнах європейського співтовариства. Після проведення фахового перекладу та розроблення відповідного проекту нормативно-правового акта, вказаний документ буде оприлюднено на офіційному веб-ресурсі Мінагрополітики для обговорення.

Список літератури

1. Технічний регламент затвердження типу сільськогосподарських та лісгосподарських тракторів, їх причепів і змінних причіпних машин, систем, складових частин та окремих технічних вузлів. (<http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1367-2011-%D0%BF>)

2. Перелік національних стандартів, які в разі їх застосування є доказом відповідності сільськогосподарської та лісгосподарської техніки вимогам Технічного регламенту затвердженого постановою КМУ від 28.12.2011 № 1367.

(<http://minagro.gov.ua/uk/ministry?nid=20479>)

3. Методичні рекомендації із застосування Технічного регламенту затвердження типу сільськогосподарських та лісгосподарських тракторів, їх причепів і змінних причіпних машин, систем, складових частин та окремих технічних вузлів. (<http://minagro.gov.ua/uk/ministry?nid=20473>.)

4. Технічний регламент безпеки машин. (<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/62-2013-%D0%BF>)

5. Проект Постанови Кабінету Міністрів України "Про внесення змін до порядків, затверджених постановами Кабінету Міністрів України від 8 липня 2009 р. № 694 і від 11 листопада 2009 р. № 1200" . (<http://minagro.gov.ua/uk/regulatory?nid=19613>)

Анотація. Приведен анализ новых нормативно-правовых актов технического регулирования подтверждения соответствия и введения в оборот сельскохозяйственной и лесохозяйственной техники в Украине.

Summary. The analysis of new enactments of compliance conformity technical regulations and introduction on the market of agricultural and forestry equipment in Ukraine is presented.

Стаття надійшла до редакції 23 травня 2016 р.